

BÖLÜM 116

MİGREN VARYANTLARI

Alper İbrahim DAİ¹
Eda KENT²

GİRİŞ

Çocukluk çağı epizodik sendromları, periyodik olarak geri dönüşümlü ve stereotipik ataklarla karakterizedir. Tüm bu bozukluklar için önemli ortak özellik, ataklar arasında hastaların sağlıklı olması ve nörolojik muayenelerinin normal olmasıdır.^{1,2} Epizodik sendromlu çocuklar ile migrenli çocuklar arasında sosyal vedemografik faktörler, tetikleyici ve hafifletici faktörler ve eşlik eden gastrointestinal, nörolojik ve vazomotor özellikleri arasında güçlü benzerlikler vardır.³ Çocukluk çağı epizodik sendromuna sahip hastalar sıklıkla migren için pozitif bir aile öyküsüne sahiptir. Daha erken başlangıçlı epizodik sendromları olan çocuklar sonunda ergenlik veya yetişkin yaşta migren geliştirebilir. Ayrıca migrene özgü ilaçlar (triptanlar) ile gözlenen klinik iyileşme epizodik sendromların migren ile ilişkisini doğrulamaktadır. Çocukluk çağı epizodik sendromunun teşhisi bir dışlama tanısıdır ve epilepsi, metabolik bozukluklar, iskemik olaylar veya psiko-lojik bozukluklar gibi diğer sebeplerle ayırıcı tanı için özenli bir hikaye, fizik muayene ve uygun nörolojik tanı çalışmalarını içerir.

ICHD-III beta tanı kriterlerinde benign paroksizmal tortikollis, benign paroksizmal vertigo, siklik kusma sendromu ve abdominal migren “migren ile ilişkili olabilecek epizodik sendromlar” olarak tanımlanmaktadır.⁴

2001 yılında Jan infantil kolik ve migren arasındaki ilişkiyi belgelemiştir.⁵ Verileri, migreni olan çocukların bir infantil kolik öyküsü ve ailede infantil kolik veya migren öyküsünün birinci dereceden akrabalarının herhangi birinde bulunma olasılığının daha yüksek olduğunu göstermiştir. Jan, genetik olarak yatkın bebeklerde ağrının ve ağlamanın, yaşa özgü bir ifadeye sahip olduğunu bir çeşit infantil migreni temsil ettiğini varsaymıştır. Yakın zamanda migren ve infantil kolik ile çok merkezli bir vaka kontrol çalışması yapılmış ve bu ilişki doğrulanmış⁶, bu da infantil kolik için ICHD-III beta’da yer alan epizodik sendromlar gibi migrenin en erken klinik bulgularından birini temsil edebileceğini düşündürmüştür.⁷ (Şekil1)^{5,6,7}.

İnfanfil Kolik

Yapılan son araştırmalar infantil kolik için çocukluk çağı epizodik sendromu olabileceğini düşündürmektedir.^{2,6} İnfantil kolik, bebeklerin

¹ Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD., Çocuk Nörolojisi BD. dai.alper@gmail.com

² Uzm. Dr., Yozgat Saraykent Şehit Beytullah Yeşilay İlçe Devlet Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, dr.edakent@hotmail.com

de açıklayabilir. Kolikli bebeklerin, migren atağı sırasında beyinde olduğu gibi bağırsaktaki perivasküler sinir terminallerinde duyarlılaşma yaşadıkları varsayılmıştır.⁶ Hem beyin hem de bağırsakta duyuşsal aktivitenin modülasyonunda rol oynayan moleküllerin CGRP olarak potansiyel rolü açıklığa kavuşturulmaktadır.³⁴ Uyku bozukluğu, migren hastalarında sıklıkla görüldüğü için kolik semptomlar için bir tetikleyici olabilir.³⁵ Siklik kusma sendromunun genetik olarak yatkın bireylerde nöroendokrin yolları içeren beyin-bağırsak bozukluğu olduğuna da inanılmaktadır.^{36,37} Bulantı ve kusma gibi migren ataklarına eşlik eden semptomlarda da aynı düzensiz yollar olabilir.³⁸

KAYNAKLAR

- Rosman NP, Douglass LM, Sharif UM, Paolini J. The neurology of benign paroxysmal torticollis of infancy: report of 10 new cases and review of the literature. *J Child Neurol*. 2009;24:155–160. doi: 10.1177/0883073808322338. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
- Gelfand AA, Thomas KC, Goadsby PJ. Before the headache: infant colic as an early life expression of migraine. *Neurology*. 2012;79:1392–1396. doi: 10.1212/WNL.0b013e31826c1b7b. [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
- Cuvellier JC, Lepine A. Childhood periodic syndromes. *Pediatr Neurol*. 2010;42:1–11. doi: 10.1016/j.pediatrneurol.2009.07.001. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
- The International Headache Society The International Classification of Headache Disorders, 3rd edition (beta version) *Cephalalgia*. 2013;33:629–808. [PubMed] [Google Scholar]
- Jan MM, Al-Buhairi AR. Is infantile colic a migraine-related phenomenon? *Clin Pediatr*. 2001;40:295–297. doi:10.1177/000992280104000512. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
- Romanello S, Spiri D, Marcuzzi E, Zanin A, Boizeau P, Riviere S, Vizeneux A, Moretti R, Carbajal R, Mercier JC, Wood C, Zuccotti GV, Crichiutti G, Alberti C, Titanmanlio L. Association between childhood migraine and history of infantile colic. *JAMA*. 2013;309:1607–1612. doi: 10.1001/jama.2013.747. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
- Gelfand AA. Migraine and childhood periodic syndromes in children and adolescents. *Curr Opin Neurol*. 2013;26:262–268. doi: 10.1097/WCO.0b013e32836085c7. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
- Ocak MM, Al-Buhairi AR. İnfantil kolik migrenle ilişkili bir fenomen midir? *Klinik pediatri*. 2001; 40 :295–7. [PubMed] [Google Akademik]
- Romanello S, Spiri D, Marcuzzi E, Zanin A, Boizeau P, Riviere S, et al. Çocukluk migreni ve infantil kolik öyküsü arasındaki ilişki. *JAMA: Amerikan Tıbbi Birlięinin dergisi*. 2013; 309 :1607–12. [PubMed] [Google Akademik]
- Gelfand AA, Thomas KC, Goadsby PJ. Baş ağrısından önce: migrenin erken yaşam ifadesi olarak bebek koliki. *Nöroloji*. 2012; 79 :1392–6. [PMC ücretsiz makale] [PubMed] [Google Akademik]
- . The International Classification of Headache Disorders, 3. baskı (beta versiyonu) *Cephalalgia: uluslararası bir baş ağrısı dergisi*. 2013; 33 :629–808. [PubMed] [Google Akademik]
- Wessel MA, Cobb JC, Jackson EB, Harris GS, Jr, Detwiler AC. Bebeklik döneminde bazen kolik olarak adlandırılan paroksizmal huzursuzluk. *Pediatrics*. 1954; 14:421–35. [PubMed] [Google Akademik]
- Barr RG, Trent RB, Cross J. Hastanede yatan Sarsılmış Bebek Sendromu vakalarının yaşa bağlı insidans eğrisi: titremenin tetikleyicisi olarak ağlamanın yakınsak kanıtı. *Çocuk istismarı ve ihmali*. 2006; 30 :7–16. [PubMed] [Google Akademik]
- Brazelton TB. Bebeklikte ağlamak. *Pediatrics*. 1962; 29 :579–88. [PubMed] [Google Akademik]
- The International Classification of Headache Disorders, 3. baskı (beta versiyonu) *Cephalalgia: uluslararası bir baş ağrısı dergisi*. 2013; 33 :629–808. [PubMed] [Google Akademik]
- Cuenca-Leon E, Corominas R, Fernandez-Castillo N, Volpini V, Del Toro M, Roig M, et al. Hemiplejik migren, baziler tip migren ve çocukluk dönemi periyodik sendromları olan 27 İspanyol hastanın genetik analizi. *Cephalalgia: uluslararası bir baş ağrısı dergisi*. 2008; 28 :1039–47. [PubMed] [Google Akademik]
- Rosman NP, Douglass LM, Sharif UM, Paolini J. Bebeklik döneminde benign paroksizmal tortikolis nörolojisi: 10 yeni vaka raporu ve literatürün gözden geçirilmesi. *Çocuk nörolojisi dergisi*. 2009; 24 :155–60. [PubMed] [Google Akademik]
- Hadjipanayis A, Efstathiou E, Neubauer D. Benign paroksizmal bebeklik tortikolis: Yetersiz teşhis konulmuş bir durum. *Pediatrics ve çocuk sağlığı dergisi*. 2015 [PubMed] [Google Akademik]
- Giffin NJ, Benton S, Goadsby PJ. Bebeklik döneminde iyi huylu paroksizmal tortikolis: dört yeni vaka ve CACNA1A mutasyonuna bağlantı. *Gelişimsel tıp ve çocuk nörolojisi*. 2002; 44 :490–3. [PubMed] [Google Akademik]
- Vila-Pueyo M, Gene GG, Flotats-Bastardes M, Elorza X, Sintas C, Valverde MA, et al. Bebeklik döneminde benign paroksizmal tortikollise neden olan bir fonksiyon kaybı CACNA1A mutasyonu. *Avrupa pediatrik nöroloji dergisi : EJPN : Avrupa Pediatrik Nöroloji Derneęinin resmi dergisi*. 2014; 18 :430–3. [PubMed] [Google Akademik]

21. Rosman NP, Douglass LM, Sharif UM, Paolini J. The neurology of benign paroxysmal torticollis of infancy: report of 10 new cases and review of the literature. *J Child Neurol.* 2009;**24**:155–160. doi: 10.1177/0883073808322338. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
22. Basser LS. Benign Paroxysmal Vertigo of Childhood. (a Variety of Vestibular Neuronitis) *Brain.* 1964;**87**:141–152. doi:10.1093/brain/87.1.141. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
23. Drigo P, Carli G, Laverda AM. Benign paroxysmal vertigo of childhood. *Brain Dev.* 2001;**23**:38–41. doi: 10.1016/S0387-7604(01)00175-9. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
24. Lindskog U, Odkvist L, Noaksson L, Wallquist J. Benign paroxysmal vertigo in childhood: a long-term follow-up. *Headache.* 1999;**39**:33–37. doi:10.1046/j.1526-4610.1999.3901033.x. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
25. Marcelli V, Piazza F, Pisani F, Marciano E. Neuro-otological features of benign paroxysmal vertigo and benign paroxysmal positioning vertigo in children: a follow-up study. *Brain Dev.* 2006;**28**:80–84. doi: 10.1016/j.braindev.2005.05.003. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
26. Uluslararası Baş Ağrısı Sınıflandırması Alt Komitesi S. Uluslararası Baş Ağrısı Bozuklukları Sınıflandırması: 2. baskı. *Cephalalgia: uluslararası bir baş ağrısı dergisi.* 2004; 24 (Ek 1):9–160. [PubMed] [Google Akademik]
27. Prakash C, Staiano A, Rothbaum RJ, Clouse RE. Similarities in cyclic vomiting syndrome across age groups. *Am J Gastroenterol.* 2001;**96**:684–688. doi: 10.1111/j.1572-0241.2001.03606.x. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
28. Abu-Arafeh I, Russell G. Prevalence and clinical features of abdominal migraine compared with those of migraine headache. *Arch Dis Child.* 1995;**72**:413–417. doi: 10.1136/adc.72.5.413. [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
29. Tan V, Sahami AR, Peebles R, Shaw RJ. Abdominal migraine and treatment with intravenous valproic Acid. *Psychosomatics.* 2006;**47**:353–355. doi: 10.1176/appi.psy.47.4.353. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
30. Russell G, Abu-Arafeh I, Symon DN. Abdominal migraine: evidence for existence and treatment options. *Pediatric drugs.* 2002;**4**:1–8. doi: 10.2165/00128072-200204010-00001. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
31. Giffin NJ, Benton S, Goadsby PJ. Benign paroxysmal torticollis of infancy: four new cases and linkage to CACNA1A mutation. *Dev Med Child Neurol.* 2002;**44**:490–493. doi: 10.1111/j.1469-8749.2002.tb00311.x. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
32. Dale RC, Gardiner A, Antony J, Houlden H. Familial PRRT2 mutation with heterogeneous paroxysmal disorders including paroxysmal torticollis and hemiplegic migraine. *Dev Med Child Neurol.* 2012;**54**:958–960. doi:10.1111/j.1469-8749.2012.04394.x. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
33. Weydert JA, Ball TM, Davis MF. Systematic review of treatments for recurrent abdominal pain. *Pediatrics.* 2003;**111**:e1–e11. doi: 10.1542/peds.111.1.e1. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
34. Engel MA, Becker C, Reeh PW, Neurath MF. Role of sensory neurons in colitis: increasing evidence for a neuroimmune link in the gut. *Inflamm Bowel Dis.* 2011;**17**:1030–1033. doi: 10.1002/ibd.21422. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
35. Epstein LG, Zee PC. Infantile colic and migraine. *JAMA.* 2013;**309**:1636–1637. doi: 10.1001/jama.2013.3873. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
36. Abell TL, Adams KA, Boles RG, Bousvaros A, Chong SK, Fleisher DR, Hasler WL, Hyman PE, Issenman RM, Li BU, Linder SL, Mayer EA, McCallum RW, Olden K, Parkman HP, Rudolph CD, Tache Y, Tarbell S, Vakil N. Cyclic vomiting syndrome in adults. *Neurogastroenterol Motil.* 2008;**20**:269–284. doi:10.1111/j.1365-2982.2008.01113.x. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
37. Tache Y. Cyclic vomiting syndrome: the corticotropin-releasing-factor hypothesis. *Dig Dis Sci.* 1999;**44**:79S–86S. doi: 10.1023/A:1026602216846. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
38. Sanger GJ, Andrews PL. Treatment of nausea and vomiting: gaps in our knowledge. *Auton Neurosci.* 2006;**129**:3–16. doi: 10.1016/j.autneu.2006.07.009. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]